The background of the slide features several fragments of ancient clay tablets. These tablets are covered in cuneiform script, which consists of small, wedge-shaped characters arranged in horizontal lines. The fragments are light-colored and have irregular, broken edges, suggesting they are archaeological artifacts. The text on the tablets is mostly illegible due to the low resolution and the nature of the script.

Trocha teorie úvodem

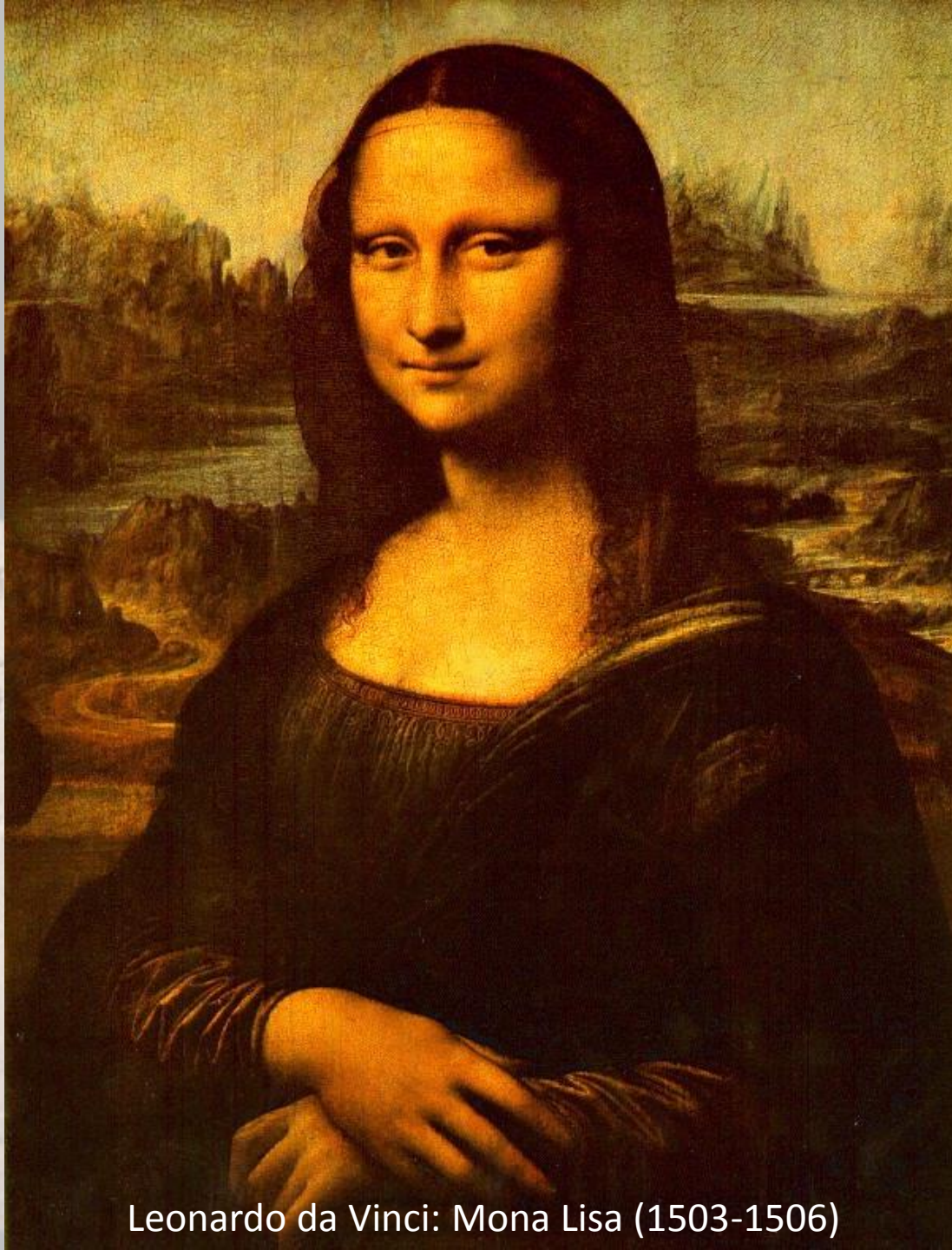
LITERATURA A UMĚNÍ

- litera=písmeno
- literatura=písemnictví
- dělí se na věcnou a uměleckou (krásnou)
  - beletrie= umělecká próza
- umění=veškerá krása stvořená důvtipem člověka
- krása=skutečnost, která v nás probouzí zalíbení

Krása?

Leonardo da Vinci: Mona Lisa (1503-1506)

Michelangelo: Charon v Sixtinské kapli

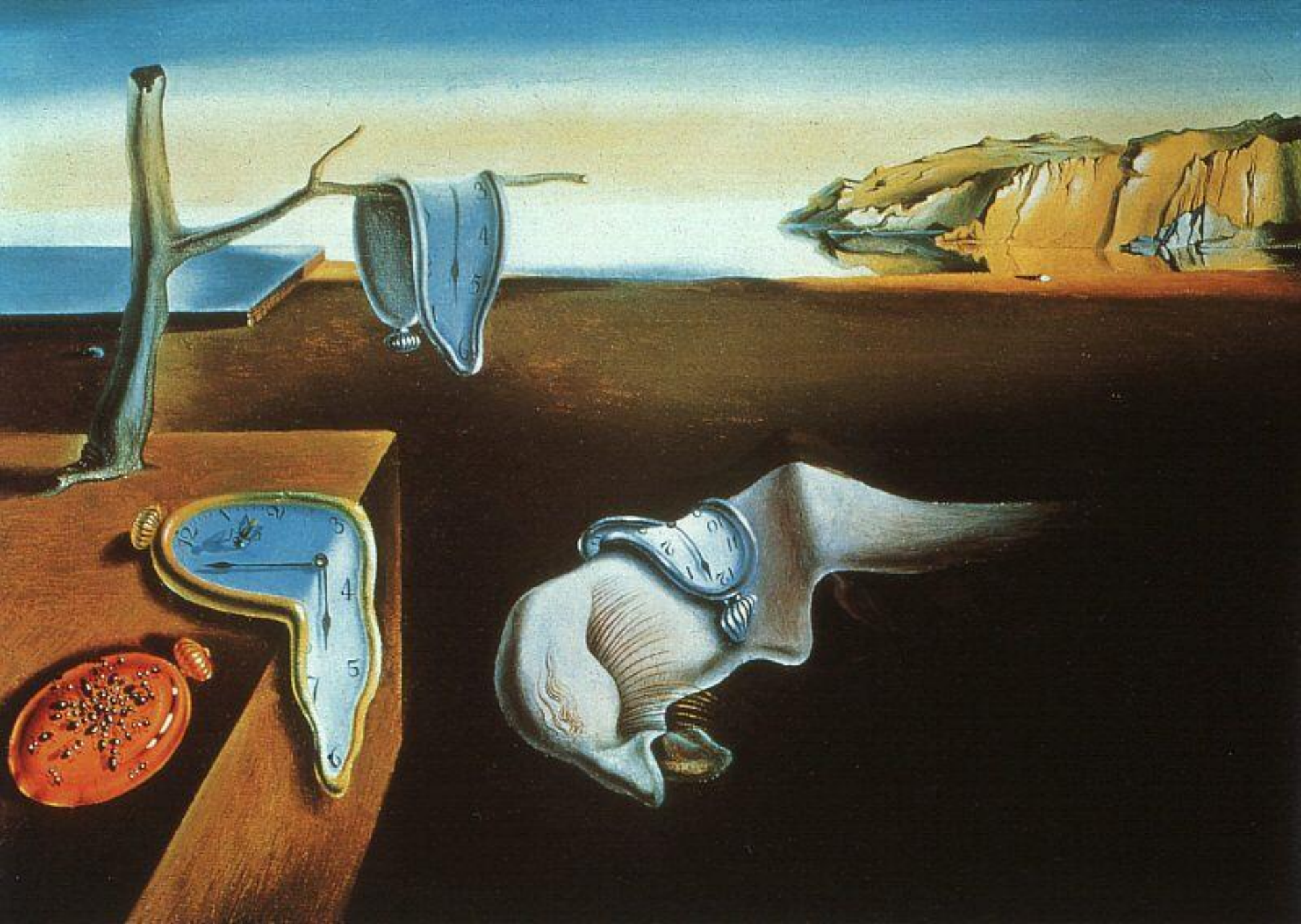

Salvador Dalí: Stálost paměti (1931)

Paul Delvaux:
Spící město
(1938)

R. MUTT
1917

Hans Baldung Grien, Smrt a lidský věk,
detail, 1540

LITERÁRNÍ DRUHY

- **poezie**
  - literatura vázaná, řídí se rytmickými pravidly
  - základní jednotkou je verš
- **próza**
  - literatura nevázaná, řídí se pouze pravidly gramatik
  - základní jednotkou je věta
- **drama**
  - literatura realizovatelná na jevišti, většinou dialogická
  - základní jednotkou je replika

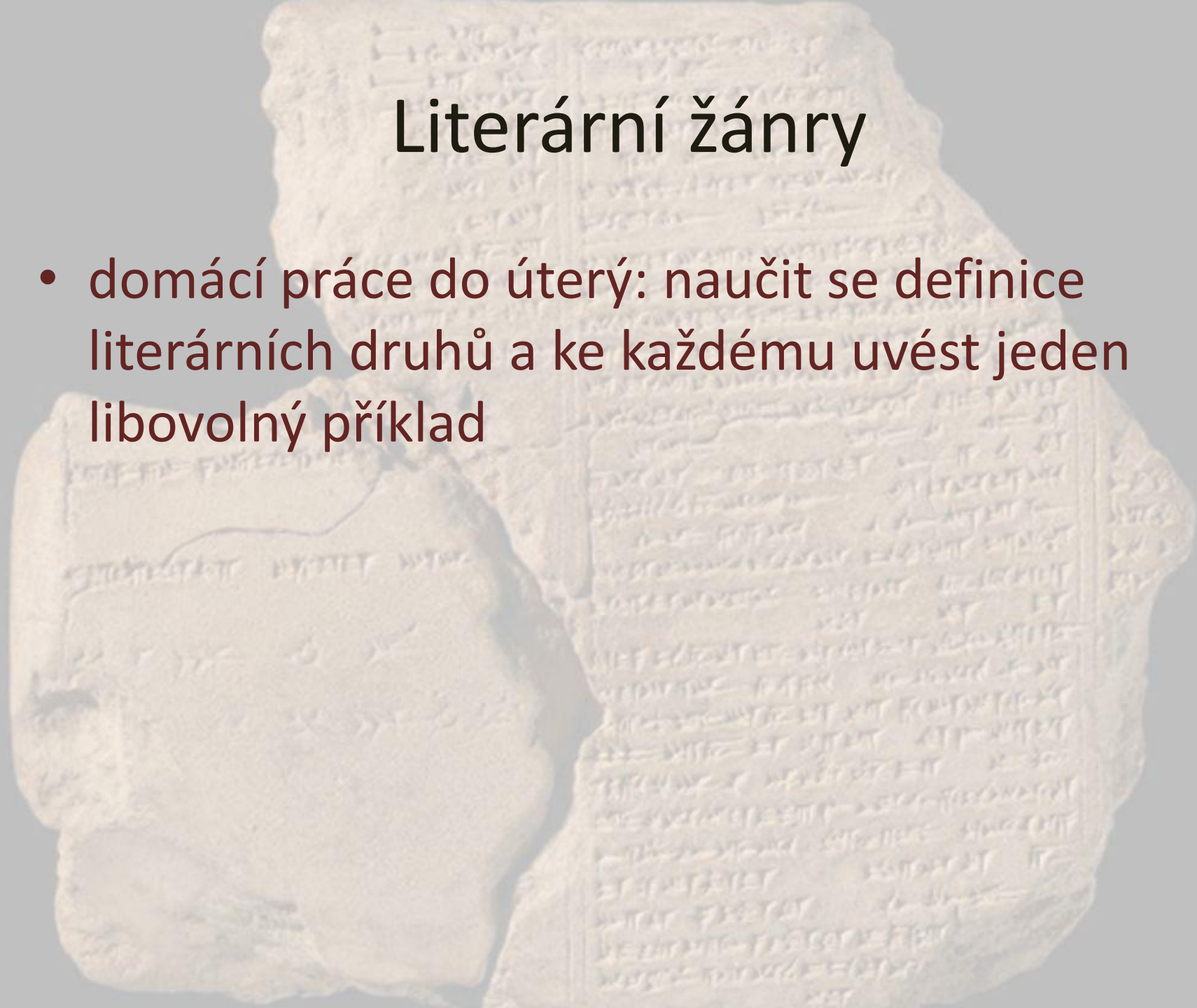
LITERÁRNÍ DRUHY

- **epika**
  - vždy vypráví nějaký děj (fabuli)
  - epika může být psaná prózou i veršem
- **lyrika**
  - bezdějová, nečasová (atemporální), vyjadřuje pocity a dojmy autora
- **lyrickoepické texty**
  - smíšené, viz např. Máchův Máj
- **drama**

Literární žánry

- domácí práce do úterý: naučit se definice literárních druhů a ke každému uvést jeden libovolný příklad

Literární žánry

- dělí literární díla do skupin na základě společných znaků
- prozaické žánry:
  - povídka, novela, román, pohádka, pověst, bajka, legenda, anekdota, epos...
- Domácí práce do pondělí 16. září: naučit se definice prozaických žánrů ze studijního materiálu a ke každému uvést jeden libovolný příklad.

Literární žánry

- lyrické žánry:
  - píseň, elegie, hymnus, óda, dythiramb, epitaf, epigram, pásmo
- lyricko-epické žánry
  - balada, romance, poéma
- dramatické žánry
  - tragédie, komedie, činohra
- Domácí práce do pondělí 16. září: naučit se definice zbývajících žánrů ze studijního materiálu a ke každému uvést jeden příklad.